Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 161 JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 22, 1967 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 22-го СЕРПНЯ 1997 р. Ч. 161 РІК CIV.

„За мову рідну, солов'їну, за справжню українську Україну"

Л. Кучма привітав Б. Клінтона із днем народження

Київ. — Президент України Леонід Кучма переслав у вівторок, 19-го серпня, сердечного листа з привітаннями для Президента ЗСА Билла Клінтона з днем його народження, що припадало саме на цей день.

В привітанню Л. Кучма підкреслює, що в цілій Україні знають Б. Клінтона, як лідера найсильнішої держави. Л. Кучма згадує особливо тепло особисті зустрічі із Президентом ЗСА і підкреслює важливість співробітництва поміж Україною і ЗСА, висловлюючи надію, що таке співробітництво урядів і держав буде розвиватися для миру, стабільности і процвітання в усьому світі.

Висловлюючи вдячність за особисті зусилля Б. Клінтона для створення сприятливих умов зміцнення політичної незалежности, суверенітету та територіяльної цілісности України, Л. Кучма заявив, що він та Уряд України високо цінять усі ці зусилля Президента ЗСА.

Привітанням і побажаннями для дружини Б. Клінтона Гілларі закінчується цей лист.

Телерадіокомпанія ICTV має нового директора

Київ (Р. Р.). — Заступник голови Фонду Державного Майна України Віталій Ковтюх спростував деякі повідомлення в пресі про начебто наявність конфлікту в українсько-американській телерадіокомпанії ICTV у зв'язку із зміною генерального директора.

За словами В. Ковтюха, призначення на цей пост Юрія Плаксюка, який раніше був відповідальним секретарем Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, „є спільним рішенням засновників компанії", які вважають, що „генеральним директором має бути громадянин України".

Такої ж думки дотримується і колишній генеральний директор ICTV, президент Том Батіста. Він висловив задоволення призначенням нового директора і побажав Ю. Плаксюкові привести канал до ще більшого успіху.

У відповідь Ю. Плаксюк зазначив, що колектив ICTV „передумав ситуацію", не перериваючи творчий процес. І що ICTV має стати загальнонаціональним каналом, на якому буде збільшено число політичних програм.

За словами В. Ковтюха, 50 відсотків статутного фонду телерадіокомпанії ICTV належить американській компанії Story First Entertainment, а інші 50 відсотків — Фондові Державного Майна України.

Комітет СПУ став безпритульним

Київ. — Представниця Соціялістичної Партії України вкусила міліціянта за руку, але це не перешкодило правоохоронцям позбавити міський комітет Соціялістичної Партії України даху над головою, повідомила 19-го серпня УНІАР.

Арбітражний суд Києва проголосував за таке рішення, покликаючись на те, що соціялісти не заплатили за винайм приміщення.

Представники СПУ вирішили, однак, боронити свою головну квартиру і виставили на вході о 9 год. ранку пікет. Судові виконавці тим часом проникли в приміщення через чорний хід на другому поверсі, оскільки суд і комітет СПУ розміщені в одному будинку.

Перший секретар СПУ Василь Арестов показав міліціянтам документи, які засвідчували, що за винайм сплачено 5,600 гривень за квартал. Судові виконавці, однак, на це не зважили, бо, за їхніми словами, борг сплачено після рішення про виселення. Виникла сутичка під час якої і постраждав міліціянт.

В. Арестов оцінив виселення як політичну розправу над партією посадника Києва Олександра Омельченка. Негайної реакції від посадника не було.

Американський журнал помістив статтю про українське військо

Джерзі Сити, Н. Дж. — У професійному військовому журналі „Квартальник об'єднана сила" за весну цього року вміщено об'ємисту статтю пера емеритованого полковника Степана Д. Олійника, який є дорадником у справах національної безпеки Уряду України.

Стаття під назвою "Україна як військова сила після холодної війни" із численними світлинами дає аналізу теперішнього стану Збройних Сил України, подаючи чесно світла та тіні українського війська від початків його існування, після успадкування військової системи від СССР. Полк. С. Олійник інформує про побудову теперішніх військових сил, про зменшення їх на доручення Президента Леоніда Кучми, про поділ України на військові округи та існуючий тепер військовий вишкіл. Окремо він зупиняється на дії програм „Партнерство для миру" та співпраці українських і американських військових сил, що існує вже від 1993 року і практично діє кожного року у формі спільних вправ на терені України.

Автор зупиняється на проблемі українізації армії, як і економічних труднощах, під натиском яких находяться теперішні українські військовики.

(Закінчення на стор. 3)

Євген Крименко-Іванків

За Україну

Не пролетарську і безбарвно-сіру,
Ще далі приспану, ограблену у сні,
Занурену у темряві зневіри,
Не за таку ми молимось, о ні!

Але за ту окрилену, безмежну...
Нескорену і духом незалежну,
За Україну радісну, грімку!

Не за якусь віджилу і півмертву,
А за живу, воскреслу, великодню,
Що волю всім благовістить Господню,
За героїню, не нещасну жертву,
Царівну у весільному танку.

І хоч імла осіння на полях,
Блакитно-соняшний вгорі засяяв стяг!

За мову рідну, пісню солов'їну,
За справжню українську Україну
Вже без чужих законів та оков —
Всі наші молитви, змагання, кров.

Серпень 1997 р.

Міністер Канади дякує за підручник

Чернівецька область. — Учитель і краснавець із гірського села Іспас Вижницького району Тарас Мазуряк, який взяв участь у підготові підручника для вивчення української та англійської мов, отримав подяку від міністра освіти Канади Піта Еткінса.

Задум видати підручник, який задовольняв би потреби школярів двох далеких, але споріднених регіонів, виник у лінгвістів Саскатунського університету. В результаті конкурсу, право працювати над таким підручником отримав учитель Т. Мазуряк з буковинського села, який добре знає українську та англійську мови, вміє працювати з комп'ютером і добре ознайомлений з культурою і традиціями краю.

Праця над підручником тривала півроку. В ньому охоплено правопис і орфографію обидвох мов, подано рекомендації для ефективнішого засвоєння граматичних правил, підготовано тексти на географічні, історичні, археологічні та інші теми, які знайомлять учнів з культурою Буковини і канадської провінції Саскачеван.

Прем'єр-міністер провінції Саскачеван Рой Романов повідомив, що канадські літератори і мовознавці високо оцінили працю колективу, який працював над підручником. Р. Романов і Піт Еткінс особливо відзначили заслугу українського учителя з Буковини Т. Мазуряка і висловили йому щиру подяку. За їх словами, праця Т. Мазуряка над підручником сприятиме зближенню і взаємопізнанню Чернівецької області України і канадської провінції Саскачеван.

Інформацію про це надрукував „Київський Вісник" з 19-го серпня 1997 року.

Бідному селянинові допомогла старовинна монета

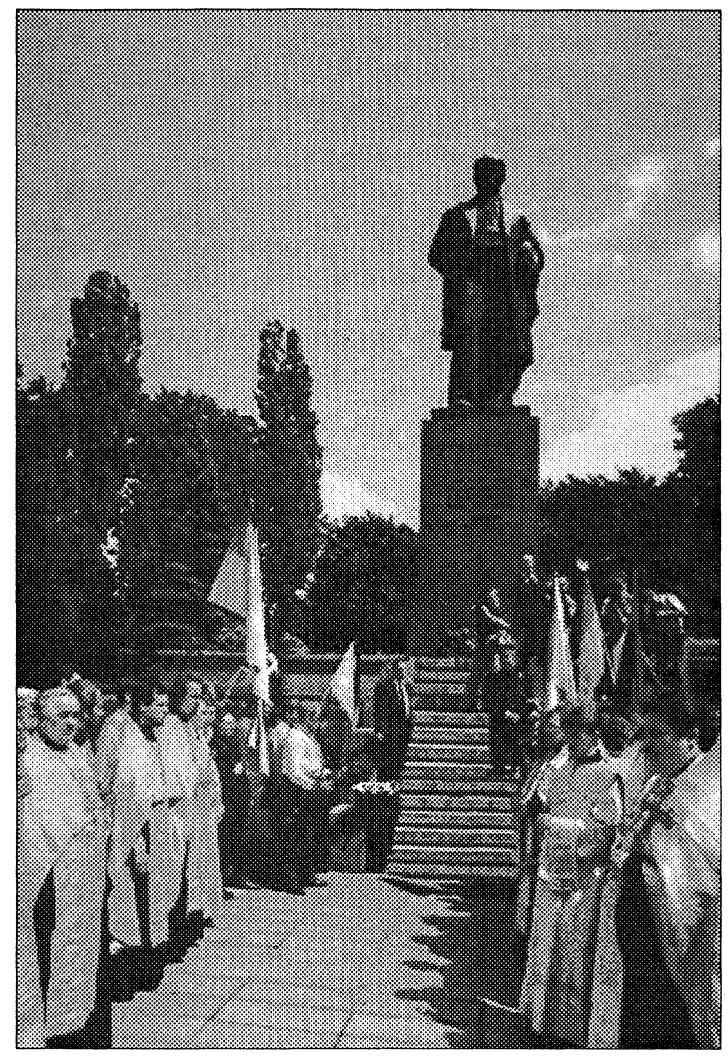
Київ (Р. Р.). — У середу, 20-го серпня, „Робітнича Газета" повідомила про незвичайний випадок на Львівщині.

Мешканець села Підберізці (Винники), недалеко від Львова знайшов стару, дуже окислену, мідну монету. Оскільки монета не золота, то на винагороду селянин не розраховував, але цікавість повела його до археологів і науковців Львова.

Один з нумізматів Львівського Історичного Музею вичитав у старинному польському каталозі, що „це динарій Болеслава Хороброго, X століття". Селянин пішов ще до кількох історичних установ і там підтвердили те ж саме. Крім того, знайшли запис, що лише єдиний примірник такого динарія зберігається в Краківському музеї. Тоді селянин пішов ще до одного професора-археолога, і той підтвердив, що це динарій X століття й повідомив про знахідку польських археологів.

Там довго не барилися. Зрадівши знахідкою, яка є свідченням одної із сторінок польської історії, поляки запропонували власникові монети 280,000 ам. дол.

Один із польських науковців, Суходольський, намагався спростувати можливість такої знахідки на території України і назвав монету підробкою. Однак мікроструктурні та ізотопні дослідження довели, що монету виготовлено в середині X століття. Науковці вважають, що монету могли завезти у формі подарунку на честь заснування 999 року самостійної польської церкви. У місті Гнізно у вересні 1000 року відбувся з'їзд римського духовенства, на який прибув німецький імператор Отто III. Хроніка свідчить, що Болеслав щедро обдарував імператора і його свиту золотими і срібними монетами. Так вони могли потрапити у цей край.

Англії допікають соціяльні контрасти

Лондон. — В недавньому опитуванні з приводу все глибшого поділу британського суспільства на багатих і бідних взяло участь майже 2,000 осіб в різних регіонах країни.

Британські соціологи вважають сьогоднішнє становище в межах цієї проблеми „кричущим": кожний п'ятий мешканець одної з найбагатших країн світу не має засобів до нормального життя і перебуває поза суспільним добробутом.

Приблизно 11 мільйонів британців, або майже п'ята частина всього населення, живе у злиднях, якщо мати на увазі прийнятий в англійській спільноті найнижчий рівень життя. Понад 10 мільйонів британців на мають нормальних жител, тобто мешкають у будинках, які не огріваються, і таких тісних, що навіть дорослі діти змушені проживати в одній кімнатці з батьками.

Понад 7 мільйонів не мають теплої одежі, ще 5 мільйонів не досить добре харчуються, тільки два рази на день, при цьому не мають конечних в раціоні овочів і городини. Понад 6.5 мільйонів осіб не можуть собі дозволити на телефон, холодильник або килим до вітальні. Понад 2.5 мільйона дітей позбавлені триразового харчування, повновартісного відпочинку після школи, навіть дитячих забавок.

„Великобританія з погляду рівня життя стає все більше поляризованою країною", — вважають автори звіту. Попереднє подібне опитування, проведене 10 років тому, дало підстави зарахувати до категорії бідних 7.5 мільйона осіб, тобто на чотири мільйони менше, ніж тепер.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НОВІ ПРАВИЛА ПЕРЕЇЗДУ КОРДОНУ

КИЇВ. — На українсько-білоруському кордонні введено нові правила. Якщо особисте майно буде оцінено на суму, що перевищує 1,000 дол., то білоруська сторона розглядатиме його як товар і вимагатиме за плати мита. Громадянам, які ввозять автомобілі, починаючи з 18-го серпня, на кордоні доведеться давати фінансові гарантії — 0.3 екю за 1 куб. см. двигуна автомобіля, який працює більше, ніж три роки, і 1 екю за 1 куб. см. двигуна з терміном експлуатації до трьох років. Це пов'язане з тим, що більшість автомобілів, які переїхали кордон, не пройшли митної контролі, а були розібрані на частини і розпродані. Деякі з них зареєстровано незаконним шляхом і переправлено до Росії. Фінансові гарантії можна вносити заздалегідь, чи сплачувати на місці як національною валютою, так і европейською, або в доларах.

НЕВДОВОЛЕНІ СОЦІЯЛІСТИ

КИЇВ. — Міський комітет Соціялістичної Партії України вирішив звернутися до соціялістів у різних країнах світу за підтримкою. Голова київської організації соціялістів Василь Арестов сказав, що в Україні переслідують усіх лівих, а остаточним поштовхом до звернення стало рішення арбітражного суду Києва, який задовольнив прохання київського посадника Олександра Омельченка про примусове виселення міського СПУ з приміщення на вулиці Хрещатик 42-б. За словами Арестова, ліві сили вважають це початком „знищення лівих сил в Україні напередодні виборів" і мають намір активно з цим боротися.

ЗРОСЛО ЧИСЛО ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗУ

КИЇВ.— Уряд України підтримує національну програму протитуберкульозних заходів, підготовану Міністерством Охорони Здоров'я, зазначив прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко під час зустрічі з працівниками Інституту фтизіятрії та пульмонології ім. Ф. Яновського Академії Медичних Наук України. За словами міністра охорони здоров'я України Андрія Сердюка, в Україні зареєстровано 17 млн. пульмонологічних хворих, з яких один мільйон хворих на всі форми туберкульози. З відкритою формою туберкульози зареєстровано 120,000 осіб. У порівнянні з 1991 роком число пульмонологічних хворих зросло на 41.3 відсотка. Смертність від різних форм туберкульози збільшилася в 1.5 раза. Найбільше хворих у Житомирській, Волинській, Запорізькій, Рівенській, Херсонській, Донецькій та Одеській областях. Лікарі скаржаться на брак ефективних лікувальних засобів та грошей на їх закупівлю.

ВЛАСНІСТЬ НА ЗЕМЛЮ

КИЇВ. — У Державному комітеті земельних ресурсів повідомили, що у власності колгоспів перебуває 27.3 млн. гектарів державної землі, тобто 45.3 відсотка земельного фонду України. Середній розмір площ в недержавних сільсько-господарських підприємствах в Україні становить 3,100 га., державних — 1,200 га., у власності та користуванні громадян перебуває 7 млн. га., з яких 0.9 млн. га., є у власності фармерів. За станом на 1-го серпня число колгоспів становить понад 10,400. Для порівняння: у 1991 році було 8.799 колгоспів. Число сільсько-господарських кооператив зросло з 18 до 353. Приватизовано 70 відсотків присадибних ділянок.

ВИМАГАЛИ ГРОШІ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

ЛЬВІВ. — Згідно з інформацією військової контррозвідки Служби Безпеки України, Управління внутрішніх справ Яворівського району Львівської области порушило кримінальну справу проти сімох мешканців Яворова. Управління боротьби з корупцією та організованою злочинністю представило матеріяли, згідно з якими зазначені громадяни у березні-липні цього року шляхом фізичного тиску вимагали гроші по 150-200 дол., від військовослужбовців гарнізону, розташованого в регіоні.

ПІД СУДОМ ПРАЦІВНИКИ МІЛІЦІЇ

ЗАПОРІЖЖЯ. — Тут міський суд за-судив до трьох років ув'язнення в колонії загального режиму недавнього начальника відділу боротьби з незаконним обігом наркотиків Деміденка. Його звинуватили у підробленні документів і зловживанні владою з метою отримання хабарів від осіб, що займалися незаконним збутом наркотиків. У Чернівцях за хабарництво засуджено старшого уповноваженого карного розшуку Кіцманської дорожної міліції Кульчака до сім років ув'язнення в колонії суворого режиму, а начальника Кіцманського відділу дорожної міліції Железного засуджено до двох років неволі умовно, тобто, його буде ув'язнено лише тоді, коли він повторно виявить недбальство чи порушить закон.

У СВІТІ

У САНКТ-ПЕТЕРБУРҐУ на перехресті Невського проспекту і вулиці Рубінштайна з вікна будинку обстріляно авто віцегубернатора, голови Комітету управління державним майном адміністрації Санкт-Петербургу Михайла Манєвича. Від одержаних поранень в груди і шию віцегубернатор помер в лікарні. На даху службового авта, в котрому він їхав разом з дружиною, залишилися дірки від восьми куль. Його дружина поранена в голову. На даху будинку, звідки стріляли, виявлено автомат румунського виробництва з оптичним прицілом. Манєвич мав 38 років. Він закінчив Ленінградський фінансово-економічний інститут і школу міжнародного бизнесу при Московському інституті міжнародних відносин. Кандидат економічних наук. В 1992 році був призначений заступником, а від 1994 року головою згаданого комітету і членом уряду Санкт-Петербургу. В 1996 році став віцегубернатором. Він був у числі авторів діючого законодавства з приватизації, брав участь у виробленні державних програм приватизації та житлово-комунальної реформи.

В АМЕРИЦІ

В ІНТЕРВ'Ю для газети „Ню Йорк Таймс" Гозе Бустані, генеральний директор організації, яка в рамках ООН контролює дотримання міжнародної Конвенції про заборону виробництва і застосування хемічної зброї, яка набула чинности три місяці тому, повідомив, що про наявність цієї зброї або про можливість її продукувати вже прозвітували майже десять країн. „Це велика несподіванка, ми ніколи не очікували, що до хемічної зброї признаються така багато держав", — сказав він. Дотепер тільки дві держави — Росія та ЗСА — відверто стверджували, що мають значні запаси хемічної зброї. Іракську програму виробництва отруйних газів викрили експерти ООН після війни 1991 року в Перській затоці. В кінці червня цього року признався до хемічної зброї Індія, відвертість якої приємно здивувала міжнародних політичних спостерігачів. Серед країн, які виявилися близькими до виготовлення хемічної зброї, є Етіопія, Іран, Сирія, Ізраїль, Єгипет, Лібія, Пакістан, М'янмар, В'єтнам, Північна і Південна Корея, Китай.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.
Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Не ганити, а плекати

Шість років тому, 24-го серпня, віками гноблений український народ, з волі Всевишнього здобув свою незалежність. Ті ще зовсім недалекі серпневі дні, коли червоні ґенерали під орудою КПСС—КҐБ безуспішно спробували вчинити ґекачепістський переворот, щоби підірвати щойно покладені підвалини демократії та під їх уламками навіки поховати мрії народів тодішнього ще СССР про незалежність, стали для нас днями звитяги в тяжкій боротьбі за право людини називатися людиною, а нації — нацією. Для всіх нас — українців в Україні і поза нею — той вікопомний день залишиться благословенним на всі прийдешні покоління, навіки. І хто та що б не говорив, як би не пробував нас принизити, обрехати, залякати — все це, хібащо, попіл похмурого нашого минулого на голови ворогів українського народу. Попіл, під яким віками незгасно жевріли наші несхитна віра в Боже провидіння, світла надія на щасливе прийдешнє, незборима любов до волі. Попіл, з якого, мов той леґендарний Фенікс, Україна воскресла, щоб жити вже довіку!

Так, не найкращі часи переживає сьогодні український народ, нелегко зводиться на ноги започаткована того вікопомного серпневого дня молода українська держава. І дехто в світі, хто хотів би, щоб ми й далі покірно стояли на колінах, з жовчною злістю та з острахом не перестає дивуватися нашій силі волі, терплячості та впертості в небажанні поступатися здобутим, піддатися зневірі, вколисатися старими "шляґерами" про рівність, братерство та щастя всіх народів. Так, не бракує в Україні й різної нечисті — корупціонерів, мафіозі, злодіїв, шахраїв, у тому числі й політичних шахраїв-псевдопатріотів. І саме цей безрадісний, ганебний для суспільства факт є головним об'єктом оплюґавлювання нас нашими недругами. Тай не тільки одвертими ворогами, а й нашими таки доморощеними критиканами, що вже взяли собі за моду та завжди, треба чи ні, знаходять нагоду для "самокритики". Критикують вправно. Але згадати, що можливість критикувати народ, зарозуміло підсміхатися над його "ментальністю" дав їм тільки він — соромляться. Дав борзописцям таку нагоду народ наш своєю багаторічною послідовною непокорою "гоноровому" чужинецькому (і власному також) панству.

Не дивуємося, якщо народові пропонують рецепти для виходу з кризи закомплексовані економічними методами часів "розвинутого соціялізму" вчорашні комуністичні номенклятурники. Ці — або справді недоуки-заочники, які зуміли втриматися на поверхні завдяки вмінню перелицьовуватися і стрімкості та водночас мирності розвитку новітніх подій в Україні, або зайшлі свого часу та гарно законспіровані демагоги-ненависники всього національного українського — завалюють господарство, науку, культуру в Україні та водночас галасують на всіх перехрестях: ось, мовляв, до чого веде нас незалежність, самостійність, соборність! Але більш ніж дивно бачити, що націю, народ "самокритично" висміює хтось з тих, що свого часу шкрябали перами доповіді для компартійних бонз на ґрунті "безсмертного марксистсько-ленінського вчення" і тим у ті дикі тоталітарні часи свідомо сприяли уярмленню того народу. Ото вже справді "остійська", як написав один з новітніх авторів, зрада.

Серед нашого народу ніколи не бракувало бажаючих радити "відкривати на себе очі". Таких, хто пробував (і пробує) це робити, було в нашій історії не менше, ніж тих, котрі прагнули і далі прагнуть, аби очі ті вже навік закрилися. І в цьому — також наша біда. Особливо від отих мудрагелів, котрі одверто регочуть над народом, над його таки справді часто безпорадними провідниками. Надривають животи від реготу оті мудрагелі в час, коли народові тому так неймовірно тяжко, в час, коли колишні компартійні боси подібного писаки-"гумориста" роблять все для свого реваншу, в час, коли різні ліві "рятівники" народу тільки й чекають, щоб зерна зневіри, кинуті в націю, прийнялися і дали потрібний їм результат; щоб народ ще й ще раз відчув свою меншевартість, в тому числі й меншевартість історичну, ментальну, національну; щоб леґше було знову накинути на нього ярмо інтернаціоналізму (звичайно ж, з чільною чужинецькою нацією).

Ніхто й нікому не може давати право називати український народ нежиттєздатним тільки за те, що в лоні його землі народжуються мародери, песиголовці, коляборанти чи й просто інертні особи. Народ той — чи "козак" він, чи "свинопас" — ліпше від менторів, від претендентів на його вождів знає, що, коли і як робити. Тільки не заваджаймо йому, не плентаймося у нього під ногами зі своїми одвіку міжпартійними усобицями, зі своєю для кого б то не було "чєго ізволітє"-психологією. Не зітхаймо вдавано, лукаво, лицемірно, врешті, над його недолею, а справжнім ділом разом з ним плекаймо найбільше, що маємо. Нашу найсвятішу незалежність плекаймо!

Ярослав Гайвас

НА ТРИВАЛОМУ ДЕРЖАВНОМУ ШЛЯХУ

При відзначуванні п'ятиріччя української держави минулого року домінували тріюмфальні голоси про пройдені у великих труднощах п'ять років. З не меншим наголосом слід підкреслити, що й шостий пройде у труднощах. Хоч у минулорічних голосах звучали оптимізм і надія, що черговий рік буде багато кращий.

Марні намагання

Політику Президента Леоніда Кучми, його намагання досягнути компромісу з лівим крилом українського політичного світу, щоб той світ зрозумів становище народу, держави й приступив до спільної дальшої праці, не оправдали себе. Виважену політику шукання компромісу ліві потрактували як ознаку слабкости Президента і національно-демократичних сил, і не лише перейшли до барабанного вогню проти нього і проти них, але ще й почали вживати брудних засобів, перекручувань, наклепів.

Минулорічне відзначення п'ятиріччя української держави, не зважаючи на вагомість пройдених з успіхом років, не було пов'язане з такими тривожними передчуттями, як тепер. Серед згістеризованої групи лівих екстремістів навіть такі авторитети, як Олександер Мороз, голова Верховної Ради, і Борис Олійник, голова комісії закордонних справ парляменту, не змогли невтралізувати протистояння й допустили до загострення боротьби, а може навіть до останнього бою між державницькими національно-демократичними силами і москвофільсько-комуністичним табором.

Фактично той табір не знає, чого він хоче. Він ані не зформулював своїх загальних цілей, ані не знає постулятів своєї діяльности, але знає тільки свої неґативні цілі: не допустити до нормалізації державної діяльности, до змін, які конче потрібні для виходу з існуючої кризи і до піднесення ролі і ваги українського чинника у світовій спільноті. Накінець, як на глум, ті ж горе-політики, які своїми виступами і діями в парляменті компромітують саму ідею парляменту, ще й хочуть, щоб спеціяльним законом їм було призначено місце в державному апараті після цього, як вони не будуть обрані або не кандидуватимуть до парляменту. Це домагання, включене в проєкт закону, що його, на щастя, відкинув Президент, зхаотизувало б і навіть розвалило б державні установи. Але каже віками стверджена народна мудрість: коли Бог хоче когось покарати, то йому розум відбирає. Коли б не той закон, схвалений Верховною Радою, при домінуючій перевазі лівих, то в Україні не знали б, до чого можуть докотитися ті сваві́льні політики.

Шість років, які є поза нами, зокрема й цей останній, переконали нас у тому, що людина є фундаментальний чинник у творенні нових вартостей. А в українському парляменті переважали такі діячі, що схвалювали державний бюджет більше, як півроку, і щойно після того, як цілий світ їх висміяв, вони нашвидкоруч той бюджет схвалили.

І тому треба добре застановитися, кого голосуючі обиратимуть, щоб не пошкодити державі і народові, а себе осмішити. Дивує факт, що в нашому уряді є тільки одна жінка. Правда, але яка вона! Признань їй не бракує, а її діла показують, що таких повинно бути більше в парляменті. Може, тоді хоробрі русичі не рвалися б до бійки як вияву своєї діяльности. І може б атмосфера в парляменті була культурніша. Взагалі українське жіноцтво репрезентує себе якнайкраще, так в Україні, як у світі. Інші держави висилають своїх жінок-діячів послами та амбасадорами і звичайно добре на тому виходять. А в нас ні одної! А недавно в київській газеті „Час" написав автор, який добре знає Европу, політичні відносини і людей, що українська амбасада на дуже важливому пості в Бонні (Німеччина) не знає, що і як робити, і українська справа виглядає там так, що мовби такої установи взагалі не було. Не краще з міністрами українського Кабінету Міністрів. Скільки тих міністрів було і, відійшовши, ніякого доброго сліду не залишили за собою. Хочеться за народною піснею повторити: „Чи ви хлопці спали, чи ви в карти грали...".

Були, були й успіхи!

Про перших п'ять років існування й діяльність держави українського народу багато сказано минулого року. І нині треба повторити: були чимало помилок, недоліків, але були й успіхи. Ми насамперед перемогли сумніви в світі, але і в себе, бо, на жаль, такі були також — стосовно тривалости української держави. В світі говорять і пишуть: і це в Україні недобре, і те не так, як повинно бути, взагалі біда, але українці стоять! Навіть зарозумілий мер міста Москви, який викрикував: „Севастопіль і Крим — наш", лишив Крим у спокою, і тепер останньо скромненько мріє: „Севастопіль колись буде російський". А завтра й це перестане говорити, щоб не осмішувати себе. А російський президент Боріс Єльцин до того часу відкладав прибуття до Києва, доки Президент Кучма не сказав: „Ми просили його багато разів і вже більше не будемо". І він приїхав...

Великі завдання

Цього року відзначуємо шостий рік діяльности української держави, але зір наш звернений якнайгостріше на її сьомий рік. Шостий рік був гіркий. Ми ще в ньому не позбулися численних недоліків і слабих місць, не завжди здобули ті осяги, які обіцювали, і в цілому не вийшли з того останнього етапу, який названо переходовим періодом. Власне, тим переходовим періодом ми оправдували свої невдачі. Але він мусить колись перейти. Саме напередодні 6-річчя є підстави твердити: наступає зрушення. Людям надокучило задовго жити в „переходовому періоді", колись з нього треба вирости. А діячі, що вийшли на чоло управління державою, якщо вони не задурманені псевдонауковими доґмами, які правили Совєтським Союзом і довели його до загибелі, зрозуміли, що вони є будівничими великої держави і зрозуміли, що будова держави — це інше ремесло, ніж партійна пропаґанда, повінь слів та обіцянок. Будова держави — це задоволення життєвих потреб мільйонів її громадян, закон і твердий лад, яким підпорядковані всі без винятку і, накінець, захист тієї держави перед загрозами зі зовні.

Ті люди перейшли реальну підготову до великого завдання в праці рук і мозку, де вони навчилися бути вільними і відповідальними, а тепер перетворюють українську людину з „коліщатка" і виконавця наказів згори в творчу, ініціятивну, діяльну людину. І ми бачимо їх на сучасному українському життєвому форумі, починаючи з нинішнього Президента України Леоніда Кучми. Його життєвий шлях звершувався не в чотирьох стінах партійного номенклятурника, а на підприємстві між верстатами, між сотнями працюючих людей, де щодня і на кожному кроці з його рук і мозку мусіло виходити якесь конкретне діло. Кажуть, що він змінив у не одному свої погляди і оцінки. Бо він же жива людина, а життя — це постійний рух і зміни. І щоб ними керувати, треба йти з ними вперед. Українська людина, що її формувала совєтсько-російська дійсність на послушного раба і виконавця чужої волі, мусить перетворитися в повновартісну людину, творця свого життя і співтворця життя спільноти усього народу. Ми бачили, як ріс і визрівав Леонід Кучма після того, як нарід обрав його Президентом. Це шлях від відомих виступів на Чернігівщині, потім всезрушуючий виступ з нагоди відзначення четвертого сторіччя народин Богдана Хмельницького, а потім цілий ряд виступів, які клали цеглини в фундаменти української держави. Ми знаємо, що він такий не один, він типовий, в народі є багато таких. Тут аж проситься зацитувати спартанську жінку. Коли розхвалювали її сина за героїзм і керівничу знатність, вказала на землю, на якій вона й інші з нею стояли: „Ця земля родить ще кращих від нього". А в Україні після Полтавської битви і аж майже до кінця XX століття пройшло близько 400 років. І не зважаючи на зусилля різних Петрів і Катерин, безвиглядність царської сатрапії і російсько-совєтського пекла 24-го серпня 1991 року майже всі народні депутати в парляменті в Києві проголосували за самостійність, соборність і суверенність всіх українських земель. Чи не заговорила через них українська земля і дух та прагнення десятків поколінь? А чотири місяці пізніше заговорили мільйони на українській землі, ще 1-го грудня 1991 року потвердили і навіки підкріпили рішення з 24-го серпня.

Кому з нас з нагоди цього дня не приходять такі і подібні думки? Але вони, ці думки, є для нас імперативним зобов'язанням, що його найкраще з нас усіх висловив великий Іван Франко: „Пам'ятай, що на тобі міліонів стан стоїть, що за долю міліонів мусиш дати ти одвіт". Найбільше багатство, яке ми отримали від наших співвітчизників — самостійну суверенну державу — ми мусимо закріпити, збагатити і кращою та сильнішою передати своїм наступникам.

Ганна Черінь

Будьмо!

Хоч нелегко, хоч сутужно,
Ми ростемо кожен рік,
Бо в гілки розмерзлі пружно
Прибуває свіжий сік —

Підростає наша зміна
Сонцелюбна, молода,
І нуртує Україна,
Як напровесні вода.

А старе іде поволі
В світ архівних лихоліть.
Ковалів нової долі
Вже нікому не спинить.

Утверждається держава,
Страх пропав без вороття.
Кожен рік — це честь і слава,
Іспит, зданий на життя.

Конституція і гривня
Осіяли шостий рік.
Ми тепер — всім людям рівня,
Трудівник і помічник.

Різквітаймо рясно, буйно,
До нових висот ідім!
Будьмо! Будьмо і будуймо
Наш міцний державний дім!

Володимира Демус

Добре ім'я

В шосту річницю незалежности України

Не кидай прокльоном на себе,
не жалься долі, ні судьбі,
бо не в кордонах завжди сила —
сила в народі віковім!

Нічим не кращий є від тебе сусід,
чи друг, чи ворог — знай,
тож в рівнім колі у народів
засісти гордо ти бажай.

І в них розбрат, і в них двобої,
ти лиш пригляньса в їх нутро:
добро і зло у них так само
від споконвіку вже зросло.

І так як в них — і в нас багатство,
і велич духу, таланти́,
лиш трішки глибше в себе гляньмо,
щоб добре ім'я там знайти!

Ярослав Ткачівський

* * *

На землі священній
ми були, мов гості.
Не ховав священик
партизанські кості.
На горбі заленім
загасили свічку:
На гробах встав Ленін,
„невмирущий, вічний".
Мружив хиже око —
за всіма він стежив,
бо стояв високо,
як царям належить.
Люди мертво спали
і в селі, і в місті.
Але царство впало —
пекло комуністів.
Страх людей залишив,
бо минувся відчай.
Щез упир той лисий,
що серця калічив.
Бійтеся, вандали,
буде суд Господній!
Свого ми діждали —
образи в господі.
Отче наш, Ісусе,
змилуйтесь над нами.
...Вже встають УСуСи
білими хрестами.
І моя країна
перебуде кризу.
Вічні Україна
й український тризуб.

Мирослав Семчишин

ДО 6-ИХ РОКОВИН УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

I

Багатолюдно і святково відзначатимемо шості роковини української державности, яка у своєму минулорічному балянсі мала деякі успіхи (прийняття Конституції, міжнародні договори, закріплення зв'язків з НАТО), а в парі з цим приходиться констатувати присутність деяких неґативних чинників, що дуже ускладнюють становище української держави як на внутрішньому відтинку, так і в зовнішньо-політичних зв'язках. Маємо на увазі уже хронічну економічну кризу, сповільнення приватизаційного процесу, багатобільйонову заборгованість держави перед мільйонами робітників і пенсіонерів. В результаті ми стали свідками зубожіння широких мас населення, а що гірше — збільшення смертности (на понад мільйон населення за останніх п'ять років!).

А з культурою і такими її гілками, як мова, шкільництво, книга та всі інші ділянки, що творять основу духового життя народу? Ця тема, поруч економіки, теж домінує на сторінках української преси і нею очевидно турбуємось і ми — в діяспорі. Зокрема, важливим є питання української мови та практичного закріплення за нею усіх належних їй конституційних прав. Під еґідою Президента Рада мовної політики мала б остаточно випрацювати широкомаштабну програму загального впровадження української мови як державної у всі ланки життя. Цей процес „українізування України" буде довгий і складний. Минуть роки, заки діждемось реальних вислідів тієї своєрідної терапії. А тим часом, як це авторитетно стверджує Провід Всеукраїнського Т-ва „Просвіта" ім. Шевченка, „нам треба погодитись з тим, що мовне питання є гострою політичною проблемою і... що російщення триває із ще більшими темпами". Стверджує це і рухівський „Час": більшість газет і літератури видається сьогодні в Києві російською мовою — більше, ніж в совєтські часи (!) Жиди, які під кінець сорокових років цього століття створили свою державу, зуміли відкинути идиш (загально вживану вимішку кількох діялектів на базі старонімецької мови) і відтворити мертву старогебрейську мову, що під назвою іврит стала державною мовою сучасного Ізраїля.

Щоб українська мова в Україні могла справді широко і вільно розвиватись у всіх галузях життя, не кажучи вже про школи, літературу і взагалі культуру, їй необхідна державна підтримка. Вона, очевидно, є, але вкрай недостатня, тим часом наша мова все ще загрожена глибоко закоріненою навалою російської мови. А покищо наш державний апарат, що змагається з кризовою ситуацією в Україні, недостатньо піклується культурним життям народу, недостатньо фінансує ті заходи та акції, де саме мова грає або повинна грати першорядну ролю. Свідчить про це цілий ряд дійсних фактів, підтверджених статистикою. Хоч є й деякі досягнення, інколи дуже релятивні, але є дуже помітні неуспіхи, недотягнення тощо, відповідно приховані чи промовчані.

Нам пощастило ознайомитись з офіційною інформацією „Про мовну політику в Україні", що вийшла з-під пера віцепрем'єр-міністра з питань гуманітарної політики Івана Кураса, поміщеною на сторінках аналітично-інформаційного квартальника „Схід" (ч. 2, 1997 у Донецьку). У вступі міністр Курас стверджує „неухильне збільшення сфери застосування української мови у діловодстві, судочинстві, в середній та вищій освіті, культурі; відповідно вживання російської мови звужується". В місцях компактного проживання національних меншин, теле- і радіомовлення, а теж частково освіта ведуться мадярською, молдавською, кримсько-татарською, польською, румунською, словацькою, болгарською та іншими мовами (а російську пропустив? — МС). Таких іншомовних шкіл на терені України 193 (очевидно, російські в цю статистику не входять).

У дальшому віцепрем'єр дещо детальніше зупиняється на результатах праці підлеглого йому міністерства. Воно здійснює свою працю за прийнятою урядом державною програмою з 1991 року, що зобов'язує до 2000 року. За весь цей пятирічний період процес впровадження державної мови у всі сфери життя суспільства уповільнюється, в наслідку важкої економічної ситуації. У цьому періоді кількість шкіл з українською мовою зросла на 5.1 відсотка (тобто зріст становив один процент річно!), а всіх шкіл на території України в 1996-97 навчальному році було 16.570. В них навчалось 4,000,141 учнів. Кількість україномовних професійних шкіл, яких було 12 відсотків у 1990 році, зросла у 1996-97 навчальному році до 50 відсотків. У всіх школах національних меншин (отже, і в російськомовних) українську мову вивчається як один з предметів.

Загальноосвітні школи не забезпечені достатньо методичними посібниками, словниками, довідниками. Замість заплянованих на 1996 рік 319 назв підручників вийшло тільки 87 (!), тобто тільки 27 відсотків потрібної кількости.

Закінчення буде

ПРИВІТ

АМБАСАДОРА УКРАЇНИ ДО ООН АНАТОЛІЯ ЗЛЕНКА

Дорогі брати і сестри!

Маю велику честь від імені Постійного Представництва України при Організації Об'єднаних Націй привітати всіх українців у З'єднаних Стейтах Америки з 6-ою річницею незалежности України.

Минає ще один рік нашого життя в незалежній державі, про яку мріяло і за яку боролося не одне покоління наших співвітчизників. За ці роки, не зважаючи на труднощі і опір сил, які, на жаль, ще продовжують жити вчорашнім днем, зроблено чимало з точки зору зміцнення політичної та економічної незалежности України, становлення її як повноправного члена співтовариства вільних демократичних держав.

Все глибше утверджується в нашому суспільстві усвідомлення вірности проголошеного шість років тому курсу, обраного народом шляху — бути господарем у власному домі. Зростає роля і авторитет нашої держави на міжнародній арені. До її голосу все більше прислухаються на найповажніших світових форумах. Цього року представник України — міністер закордонних справ Геннадій Удовенко — головуватиме на 52-ій сесії Генеральної асамблеї ООН. Такої чести наша країна удостоєна вперше за всю історію її членства в цій найавторитетнішій міжнародній організації.

Звичайно, Україна ще лише зводиться з колін, вона переживає значні економічні труднощі і соціяльні негаразди, має інші проблеми, що залишилися їй у спадок від минулого або спричинені нелегким процесом її державного становлення. Але ми глибоко віримо в те, що все це під силу здолати мудрому, сильному, талановитому і працьовитому українському народові, який ніколи не схилявся під тяжкими ударами долі і ніколи не втрачав віри у своє краще майбутнє. І ви, дорогі брати і сестри, для кого американська земля стала другою батьківщиною, залишаєтесь невід'ємною часткою цього великого і незламного народу, підтримуючи нашу незалежну державу не лише словом, а й практичними справами. І за це вам наша глибока вдячність.

Від щирого серця бажаю всім вам і вашим родинам щастя, здоров'я, благополуччя, успіхів і наснаги у ваших добрих справах в ім'я нашої рідної України.

Анатолій Зленко,
Амбасадор і постійний представник
України при ООН

ЗВЕРНЕННЯ

АМБАСАДОРА УКРАЇНИ В ЗСА ЮРІЯ ЩЕРБАКА

З вікопомного дня 24-го серпня 1991 року промайнуло вже шість коротких, але сповнених драматичними подіями років. За час, що минув від проголошення незалежности, українська держава міцно утвердилася як у реальних геополітичних вимірах, так і у свідомості своїх громадян. Незабаром до першої кляси підуть школярі, які були народжені у вільній, самостійній Україні.

Молодшому поколінню вже важко уявити собі, що був час, коли українські справи вершилися не в Києві, а в іншому, чужому місті — столиці імперії серпа і молота, яка дивилася на Україну, як на другорядну провінцію, яка гнобила будь-які вияви самостійности і свободи, винищуючи нашу мову, нашу історію, нашу самобутність.

24-го серпня 1991 року без жодного пострілу, без краплі крови було відновлено українську державність, а 1-го грудня 1991 року український народ демократичним і легітимним волевиявленням закріпив вистраждану століттями незалежність України.

Попри всі негаразди, ми приходимо до 6-ої річниці незалежности України зі значними здобутками як у внутрішньополітичному житті, так і на міжнародній арені.

Вже понад рік, як живе і діє нова Конституція України, яка є ґарантом демократичного, базованого на повазі до закону розвитку суспільства.

Вже майже рік Україна живе з новою валютою — гривнею, — яка стала конвертованою і високостабільною грошовою одиницею. З великими труднощами, але посувається вперед економічна реформа.

Разом з тим, ще не подолані кризові явища — спад виробництва, заборгованість у виплаті зарплат, пенсій, стипендій. Це веде до напруження у суспільстві, до нагнітання політичних пристрастей тими, хто хоче повернути колесо історії назад і відновити збанкрутілий „червоний" режим.

Віримо, що ворогам української незалежности не вдасться повернути молоду державу в нове імперське ярмо. Переконані, що учасники Другого світового форуму українців, серед яких є багато видатних представників української громади ЗСА, рішуче виступлять на підтримку політики реформ і зміцнення незалежности України, що їх проводить Президент Леонід Кучма і новий Уряд нашої країни.

Вагомими були здобутки України на міжнародній арені. Президент України твердо окреслив мету — інтеґрацію України до европейських і трансатлантійських структур і ми послідовно рухаємось цим курсом.

Справжнього зовнішнього політичного прориву вдалося досягти у травні-липні 1997 року, коли було підписано низку історичних документів. Серед них спільна заява президентів України і Польщі „До порозуміння та єднання"; „Договір про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною та Російською Федерацією", а також пакет угод, які остаточно вирішують проблему Чорноморської фльоти, що буде тимчасово базуватися в українському місті Севастополі, „Договір про державний кордон між Україною і Республікою Білорусь", „Договір про відносини добросусідства та співробітництва між Україною і Румунією". І нарешті, укладення такого безпрецедентного документу, як „Хартія про особливе партнерство між Україною і НАТО", ролю якої сьогодні важко переоцінити, оскільки цей документ закладає основи національної безпеки України в широкому контексті европейської безпеки на XXI століття.

Як амбасадор України до ЗСА, я щасливий, що мені довелося в 1997 році взяти участь у двох важливих подіях сучасної української історії: в першому засідання Українсько-американської міждержавної комісії Кучма-Гор, яка стала реальним втіленням ідеї українсько-американського стратегічного партнерства, а також бути членом офіційної делеґації України на Мадридській Конференції країн НАТО, де 9-го липня відбулося урочисте підписання Хартії Україна-НАТО. Це був справжній дипломатичний тріюмф України, фактичне, а не декляративне прийняття нас до европейської сім'ї народів.

Дорогі друзі! Готуючись до відзначення 6-ої річниці незалежности України, хочу висловити щиру подяку вам, нашим співвітчизникам, розсіяним на великих просторах ЗСА від Нової Англії до сонячної Каліфорнії, від Фльориди до Чикаґо, за вашу підтримку незалежної України, за вашу палку і незгасну любов до рідної землі. Ми в амбасаді України у Вашінґтоні відчували вашу підтримку у великому і малому; політичну підтримку громади під час візити Президента Леоніда Кучми до ЗСА і допомогу у створенні меморіяльної кімнати Джорджа Вашінґтона в нашій амбасаді; ми вдячні за ваші зусилля у Конґресі ЗСА під час слухань щодо надання допомоги Україні і за ваші теплі слова, що ми їх чуємо під час наших зустрічей з вами.

Свято незалежности України — це наше спільне свято, хоча й одні з нас мають громадянство України, а інші ЗСА. Адже коріння в нас одне — українське, заглиблене в товщу тисячолітньої нашої спільної історії, у материну землю наших предків, які мріяли про волю і незалежність України.

Вітаю вас, брати і сестри, зі святом незалежности України!

Нехай зоря української свободи і самостійности сяє вічно!

Ю. Щербак,
Амбасадор України в
ЗСА

Американський...

(Закінчення зі стор. 1)

Українські морські війська обмірковує С. Олійник окремо, вияснюючи проблему Чорноморської фльоти та брак політичного узгіднення в цьому питанні. Військова продукція України — тема, яку також насвітлює автор, даючи в цій обширній інформативній довідці повний огляд усіх питань, що торкаються теперішнього стану українських збройних сил та їх можливостей.

Слава Україні!

Добрий день, мої ровесники!

Вас вітає із святом нашої незалежної України Андрій Тарасов. Я бажаю вам весело провести свята, побачитися і поспілкуватися із своїми ровесниками, друзями і рідними.

Трошки розкажу про себе. Мені тринадцять років. Живу я в місті Дніпропетровському, в центральній частині України. Місто розташоване на березі Дніпра. Дніпро тут дуже гарний і широкий. На Дніпрі багато великих зелених острівочків. Влітку вони дуже приваблюють і тішать око. Я взагалі дуже люблю природу, цікавлюсь біологією, англійською мовою, малюванням. Вже третій рік я навчаюсь в художній школі. Ще я пишу інколи вірші. Цим віршем я хочу привітати всіх українців із святом, і може хтось із вас або ваших батьків, хто був в українському селі, згадає рідну сторону; хто зажуриться, хто посміхнеться, хто пригадає своїх рідних...

Моя Батьківщина

Моє село, мов зеленню об'ято,
І десь в далечині жовтіє
купка жита,
Телята в березі пасуться.
Тут тихо: спокій і простір,
Усе тут є — лани, степи і річка.
І там, де степ той зеленіє.
Об'ятий блакиттю небес,
Пташки щебечуть,
Зайчик пробіга,
У них є воля,
Якої в світі більш нема.

Цей вірш ще не дуже досконалий, я написав його влітку минулого року, коли був у своїх дідуся та бабусі на вакаціях. Була чудова погода. В повітрі так гарно пахло сіном, яке щойно поскидали в скирти, і ці невеличкі скирточки, немов чабани, згуртувались в березі на сходи і вітали й здоровили всіх, хто проходив чи проїздив повз них.

На цьому я закінчую свого листа. Бажаю всім успіхів і здоров'я. Якщо хто-небудь захоче зі мною листуватися, моя адреса: Україна 320055, м. Дніпропетровське, вул. Тітова, 13 кв. №45, Тарасову Андрію.

Річна конференція ОДВУ

В суботу й неділю, 30-го й 31-го серпня ц. р., відбудеться на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па., річна конференція ОДВУ, присвячена українським дисидентам, які діяли напередодні історичних перетворень — падіння СССР і проголошення суверенітету й незалежности України, саме в 30-річчя появи книжки Вячеслава Чорновола „Лихо з розуму", виданої старанням ОУН у В-ві „Українське Слово" в Парижі. Речниками плеяди наших дисидентів, які безстрашно боролись за перемогу України на політичній арені, а деякі з борців зложили свої голови у цій боротьбі, будуть Надія Світлична і д-р Ніна Строката-Караванська, які самі провели роки страждань в режимі ГУЛагів.

Про сучасний стан в Україні і потреби України розповість Микола Плав'юк, колишній Президент УНР в екзилі, голова ПУН і ОУН, що в більшості перебуває в Україні.

Сама ділова конференція ОДВУ почнеться в суботу о год. 10-ій ранку. Програма з доповідями почнеться о год. 4:30 по полудні.

В неділю, 31-го серпня, буде візначене 90-річчя народження Олега Ольжича. Год. 10:30 — Св. Літургія з Панахидою за спокій душ Олега Ольжича й Олени Теліги в 90-ліття їх народження та за покійних дисидентів; год. 12-та — зложення вінка перед пам'ятником О. Ольжича головою ПУН і ОУН М. Пав'юком та його слово; Володимира Кавка, мисткиня слова, продеклямує поезії О. Ольжича, після чого слідуватиме святковий обід УЗХ з мистецькою програмою для відзначення пам'яті Олени Теліги в 90-ліття її народження.

ГАЗЕТА „Крищен Сайєнс Монітор" пише, що увага, яку приділяли Чехії, Мадярщині та Польщі у зв'язку з їхнім вступом у Північно-атлантійський оборонний союз, заступила собою той правдивий феномен, який полягає в надзвичайно швидкій інтеграції тих трьох країн у західню економіку. Членство в Европейському союзі, до якого прагнуть всі країни Центральної Европи, передбачає, крім політичної, ще й економічну сумісність, а в цьому сенсі Чехія, Мадярщина і Польща за останні сім років домоглися помітних успіхів. Кожна з них має свої сильні ділянки економіки, кожна бурхливо розвивається, і в кожній умови для західніх інвесторів є досить сприятливі. Не дивно, що промислово розвинуті европейські країни, особливо Німеччина, максимально використовують конкретну ситуацію і, на думку газети, у зв'язку з цим в недалекому майбутньому спроможуться на поважну конкуренцію економічним інтересам З'єднаних Стейтів Америки в цьому реґіоні.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
– НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Закарпатці зустрінуться в жовтні на „Верховині"

Чикаго (КоЗІ). — Чергова зустріч вихідців із Закарпаття відбудеться 4-5-го жовтня ц.р. Її скликує Комісія зв'язку й інформації закарпатських українців у діяспорі (КоЗІ). В програму цієї шостої з черги зустрічі входитимуть ділові наради та відзначення роковин Карпатського краю в 1997 році, 100-ліття народження видатного закарпатського письменника і діяча Василя Ґренджі-Донського і 55-ліття мадярських політичних процесів над закарпатськими патріотами (т. зв. в'язні кастеля Ковнера).

Вечером 4-го жовтня будуть показані відеострічки із цих святкувань на Закарпатті, як також їх учасники поділяться своїми враженнями. В неділю, 5-го жовтня відбудеться святковий обід із ювілейною програмою в головному будинку „Верховини" в Глен Спей, Н. Й. Цю частину зустрічі співспонзорує Об'єднання Українців у Глен Спей і на неї запрошується українську громаду села та околиць. Бажаючі переночувати від 3-го до 5-го жовтня повинні резервувати кімнати в адміністрації „Верховини"; телефон: (914) 856-1323.

СФУЖО дістала консультативний статус в ЮНІСЕФ

Дня 13-го травня 1997 року Світова Федерація Українських Жіночих Організацій одержала повідомлення з головної квартири ЮНІСЕФ у Ню Йорку, що: „Беручи до уваги цілі й завдання Вашої організації, ми з великою приємністю вітаємо Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій як члена ЮНІСЕФ з консультативним статусом". Дотепер СФУЖО, як недержавна організація, мала консультативний статус тільки в ЕКОСОК (Економічна і Соціяльна Рада в ООН).

Цим своїм рішенням, головна квартира ЮНІСЕФ відтепер буде передавати до СФУЖО всі біжучі інформації, рішення і зарядження та дає можливість організації бути репрезентованою на сесіях ЮНІСЕФ у Ню Йорку і в Женеві. До цього часу усі справи, що стосувалися українських дітей, були презентовані міжнародною організацією „Світовий Рух Матерів" через наших представниць Олену Процюк і Ірину Куровицьку.

ЮНІСЕФ — або Фонд дітей Об'єднаних Націй — був заложений в 1946 році спеціяльним рішенням Генеральної Асамблеї ООН в цілі допомоги потерпілим від війни дітям. Сьогодні, крім заспокоєння наглих потреб, ЮНІСЕФ розгорнуло працю на ширшу мету, для довготривалої (постійної) допомоги родинам, які борються з життєвими нестачами. ЮНІСЕФ сьогодні переводить свої допомогові програми у понад 140 країнах, включно зі Східною Европою. Будучи агенцією Об'єднаних Націй, ЮНІСЕФ має доступ до урядових чинників на різних постах для уможливлення достави допомоги потербуючим дітям.

Міністер Сім'ї та Молоді — Сюзанна Станік репрезентувала Україну на засіданні Екзекутиви ЮНІСЕФ дня 2-го до 6-го червня ц. р. в Ню Йорку. Там же запізналася з нею представниця СФУЖО і референтка зовнішніх зв'язків Ольга Ставнича. У дружній розмові заторкнено справу нового відношення СФУЖО до ЮНІСЕФ, як рівнож бажання співпраці з Україною для покращання долі українських дітей. За словами міністра, найбільше уваги потребують бідні діти в сиротинцях у формі харчів, одягу, книжок, вітамінів, іграшок. Вона обіцяла переслати СФУЖО список найбідніших у кожній області.

На засіданнях з членами Екзекутиви ЮНІСЕФ і СФУЖО міністер Станік підкреслювала три найбільше пекучі проблеми, а це харчування, чиста, незабруднена вода і медична опіка для щеплення дітей проти різних хворіб. Особливої уваги потребує боротьба зі СНІД-ом (ЕЙДС), який поширюється швидким темпом. В порівнянні до 1994 року, протягом десяти місяців у 1995 році число заражених цією недугою зросло в шість разів. Найбільше хворих на цю недугу є молодих людей у віці 20-29 років. Якщо не буде відповідної акції тепер, небезпека розширення СНІД по містах України неминуча, як це вже є по містах інших країн. Подібно, як у випадках враження радіяцією, зараження СНІД-ом непомітне на початках, і щоб запобігти розповсюдженню цією хворобою, потрібно негайної протидії серед молодих людей, які під впливом наркотиків заражують своїх партнерів.

На думку міністра, ця ситуація ще більше загрожує Україні з огляду на її фінансову кризу та незадовільну медичну опіку. Нам треба надіятись, що новий статус СФУЖО в ЮНІСЕФ подасть можливість тіснішої співпраці над покращенням життєвих умовин дітей в Україні, так як всім іншим дітям по цілому світі.

Ольга Ставнича
(переклад: І. Кушпета)

ОБОРОТ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ в Німеччині в цьому році досягне 550 блн. марок і значно перевищить розміри державного бюджету. Експерти інституту німецької економіки підрахували, що через розвиток чорного ринку робочої сили Німеччина не одержить доходів в 1997 році майже 325 блн. марок у вигляді податків і внесків до кас соціяльного забезпечення. Особливо широко нелегальна наймана праця використовується при будівництві і направі будинків, а також направі авт і іншої техніки. На думку експертів, боротися з тіньовою економікою можливо тільки відчутно зменшивши податки та соціяльні внески з працюючих і підприємців.

У МИНУЛОМУ РОЦІ ЗСА очолили список головних продавців зброї на міжнародному ринку, продавши військової техніки і різних видів озброєнь на загальну суму 11.3 блн. дол. Переважну більшість закупів — на 7.3 блн. дол. — здійснили країни, що розвиваються. Ці дані містить щойно оприлюднений звіт, підготовлений дослідною службою Конгресу. За З'єднаними Стейтами Америки йде Великобританія. Вона продала в 1996 році зброї на суму 4.8 блн. дол. В її доставах на долю країн, що розвиваються, припадає 3.9 блн. дол. Всього в 1996 році у світі було продано озброєнь на 31.8 блн. дол., 19.3 блн. дол. з цієї суми припадає на країни, що розвиваються, а серед них перед веде Індія, яка купила зброї на 2.5 блн. дол. За нею в черзі Єгипет — купив зброї на 2.4 блн. дол., відтак Савдійська Арабія — на 1.9 блн. дол., Південна Корея — на 1.2 блн. дол. та Індонезія — на 1 блн. дол.

Конференція зміцнює ділові зв'язки між Канадою та Україною

„Канадсько-українська ділова ініціятива 1997" (КУДІ'97) зібрала 14-20-го червня понад 320 провідників ділових, урядових та фінансових кіл з України для тижня зустрічей і переговорів. За деякими оцінками, нові капіталовкладення, поштовх яким дала „КУДІ'97", можуть сягнути 900 млн дол. У наслідок цих ділових зустрічей на високому рівні, які відбулися у Західній Канаді, Канада стала однією з найбільших іноземних капіталовкладчиків в Україну.

„Угоди, підписані сьогодні, означатимуть робочі місця, торгівлю і капіталовкладення для обох наших країн", — сказав міністер закордонних справ Канади Ллойд Ексворті, виступаючи перед присутніми делегатами на бенкеті, яким відкривалась „КУДІ'97" у Калгарі (Алберта). Господарями на бенкеті були провідники трьох степових провінцій: прем'єр Алберти Ралф Клайн, прем'єр Саскачевану Рой Романов і прем'єр Манітоби Ґеррі Филмон. Серед почесних гостей були прем'єр-міністер України Павло Лазаренко та його дружина Тамара, амбасадор України в Канаді Володимир Фуркало і амбасадор Канади в Україні Кристофер Вестдал.

Л. Ексворті висловив слова схвалення державному керівництву України за розв'язку давно назрілої проблеми територіяльних незгод з Росією та Румунією через домовлення, які вона підписала з двома сусідніми країнами.

Як найбільш грандіозна досьогодні ділова зустріч на такому рівні між Канадою та Україною, „КУДІ'97" розпочалася 15-16-го червня у Калгарі загальною програмою, яка зосередилася на можливостях капіталовкладення. Ключові особи з уряду, банкової справи та промисловости провадили засідання з питань приватизації землі, політичного розвитку, банкової справи та капіталовкладень, торговельної політики Канади та інших питань, які впливають на ділове партнерство з Україною. Серед доповідачів були Роман Шпек, голова Національної агенції реконструкції і розвитку; Михайло Зубець, віцепрем'єр-міністер України, і новопризначена міністер правосуддя Канади Енн МекЛеллан.

Після цього, до кінця тижня, конференція була розділена на галузеві програми з енергетики, сільського господарства і будівництва. Ці програми відбувалися у трьох різних західньоканадських містах (енергетика — у Калгарі, сільське господарство — у Ріджайні і будівництво — у Вінніпеґу), і щоб якомога більше поширити коло ділових контактів делегатів, програми були прилучені до проведення головних галузевих виставок-продажів. Понад 50,000 осіб відвідали виставку нафтогазової промисловости „ІнтерКан '97", виставку „Фермерські досягнення Західної Канади" і конференцію „Канадське будівництво і будівельні вироби '97", що дало змогу українським делегатам обговорити справи з потенційними партнерами.

Під час церемонії відкриття конференції „КУДІ'97" підписано важливі енергетичні угоди: про спільне підприємство для будування заводів альтернативного палива (зокрема етанолового) на суму від 300 до 500 млн. кан. дол. і про оновлення і реконструкцію газових трубопроводів в Україні (між Укргазпромом і компанією TransCanada Pipelines Inc.)

Було також завершено процедуру третьої угоди — 150-мільйонового (кан. дол.) проєкту модернізації та поширення 40-річної Дарницької ТЕС у Києві. Плід п'ятирічних інтенсивних переговорів, ця угода між компанією „Northland Power", з одного боку,

Рой Романов

і Фондом Державного Майна України та колективом працівників Дарницької ТЕС, з другого, була оголошена як прорив у розв'язку питання дозволу приватному секторові включитися у відновлення застарілої і неефективної енергетичної галузі України. Україна споживає у сім разів більше енергії на душу населення, ніж інші европейські країни, і для забезпечення своїх енергетичних потреб покладається на коштовний імпорт палива. „Уряд просто не має фінансової змоги відновити всі енергостанції України, — сказав канадець Ярослав Кінах, представник Европейського банку для реконструкції і розвитку в Україні. — Заохочення приватного сектора працювати з такого роду реформами є абсолютно суттєвим".

Декілька інших проєктів близькі до підписання угод, включно зі спільним партнерством розробити Бугреватівське нафтове родовище в Сумській області (вартістю 150 млн. кан. дол.) і проєктом вінніпеґського підприємства сільсько-господарського обладнання поставляти в Україну трактори з чотирма ведучими колесами (вартістю 30 млн. кан. дол.)

Л. Ексворті повідомив про досягнення угоди між авіяліями „Air Canada" і „Air Ukraine" розпочати прямі реґулярні рейси між двома країнами. Він також сказав, що канадський уряд виділить 500,000 дол. для продовження проєкту юридичних реформ в Україні і 3.5 млн. для технічної допомоги у фінансовому управлінні, податковій політиці, енергетиці та сільському господарстві. Обидві програми управлятимуться Канадською агенцією міжнародного розвитку (КАМР), яка вже з 1991 року задіяна в понад 100 проєктах допомоги Україні, загальна вартість яких обраховується на суму 120 млн. дол.

Нові ділові проєкти, проголошені під час „КУДІ'97", представляють значне збільшення капіталовкладень Канади в Україні. Торгівля між Канадою й Україною сягає в середньому 60 млн. дол. на рік — „неприпустимий рівень", як висловився один з доповідачів на конференції. Канада, яка має понад мільйон населення українського походження, є природним торговельним партнером для України. Вона має багато чого запропонувати, що стосується її експертних знань і технологій, зокрема в галузях енергетики і сільського господарства — двох галузях, які критично важливі для економіки України.

У своєму зверненні до канадських ділових і урядових провідників про збільшення капіталовкладень, прем'єр-міністер Лазаренко підкреслив широке поле реформ та інших досягнень, які впроваджуються з 1994 року, включно з приватизацією малих і середніх підприємств, стабільну грошову одиницю, контрольовану інфляцією і очікуваний позитивний зріст валового внутрішнього продукту — поворот від драматичного п'ятирічного спаду.

Він висловив переконання, що Україна переживатиме цього року переломовий поворот у своїй економіці. У наслідок переформування та реформ, за перше півріччя цього року Україна спромоглась привабити втричі більше чужоземних капіталовкладень, ніж за останні 5 років у цілому.

Д. Марилс і Л. Дікур

Проблеми залишаються, хоч Україна намагається переорієнтувати себе від економіки командного типу до системи вільного ринку. Р. Шпек сказав на засіданні секції з економічного розвитку, що економічна лібералізація на рівні політичного курсу ще не доповнена структурними реформами. Уряд не зміг здобути схвалення пропонованих змін до податкової системи, так щоб надмірно високі ділові податки та особисті податки могли бути зменшені. Податкові реформи загальмовані Верховною Радою, яка розділилась на гіркому ґрунті цих та багатьох інших економічних питань, і, вірогідно, залишатиметься на цьому рівні щонайменше до наступних загальних виборів у 1998 році.

Кілька канадських компаній поділились історіями своїх успіхів у переборенні випробувань праці в діловому кліматі чужоземної країни, якої хаотичні або недостатні норми регулювання, законодавчої та податкової структур не сприяють встановленню прибуткового партнерства. Терпеливість і зрозуміння називались одними з найбільш важливих складових для досягнення підприємницького успіху в Україні.

„Зміни до „статусу кво" не трапляються відразу", — сказав Рон Кормик, президент „Epic Energy", калгарської компанії, яка протягом останніх півтора років активно займається бурінням свердловин у Криму. — Канадці мусять усвідомити, що Україна переходить зараз фазу економічних реформ, яка ще продовжуватиметься певний час. Для нас так само важливо зрозуміти, як працювала стара система в Україні, як і для українців навчитись порозуміти вільний ринок. Якщо ти не маєш терпеливости, ти робиш капіталовкладення у помилковому місці. Можливості в Укріїні — значні. Вона спроможна стати самодостатньою практично в кожному аспекті своєї економіки".

„Канадсько-українська ділова ініціятива 1997" була організована Канадськими діловими колами, федеральним урядом і провінційними урядами Алберти, Саскачевану і Манітоби. Вона розпочата Канадським Інститутом Українських Студій (КІУС) Албертського університету в Едмонтоні. КІУС управляє тирічним проєктом законодавчої співпраці (вартістю до 4 млн. кан. дол.), який має на меті допомогти творцям політичного курсу в Україні підготувати пакети законодавчих актів.

КІУС був заснований у 1976 році. Він здобув репутацію світового провідника україннознавства, часто надаючи поради урядові, діловим та академічним колам в Україні, а також виконуючи дослідчу і видавничу працю. З часу незалежности України КІУС підтримує українські наукові та урядові інституції в їхніх намаганнях перебудуватися і переформуватися. Інститут розпочав „Канадсько-українську ділову ініціятиву" у відповідь на відчутну потребу встановити тісніші зв'язки з Україною.

КІУС мав успіх у прива бленні корпоративного спонзорства від канадських підприємств, як „Trans Canada Pipelines", „Epic Energy", "Northland Power", "UK-RAN Oil Inc.", "Arhtur Andersen", "Ogilvie and Co, Barristers and Solicitors" і "Smith Lyons, Bararisters and Solicitors". Визначні ділові особи та політичні провідники пожертвували свій час для участи у Раді директорів, заснованій КІУС, щоб надавати поради проєктові. Серед багатьох, хто щедро виділив свій час для успіху „Канадсько-української ділової ініціятиви 1997", — Лоренс Дікур, колишній лідер Ліберальної партії Алберти (Едмонтон), Ед Сотерн („NADRA Resources Ltd", Калґарі), Рей Малиновський („Leon-Ram Enterprises", Йорктон), Джим Оржеховський („Smith Carter Architects and Engineers", Вінніпеґ), Лен Деркач, міністер сільського розвитку (Вінніпеґ), Дмитро Якута, директор Канадсько-українського проєкту законодавчої співпраці (Едмонтон), Билл Клим, правник (Калґарі), Володимир Маковецький, президент компанії „Heritage Foods" (Едмонтон), Даґ Мичел (Управліня економічного розвитку Алберти, Калґарі), Горст Шмидт („Flying Eagle Resources", Едмондон), Волтер Кмет, президент „ATCO Structures" (Калґарі), Дон Мазанковський, колишній заступник прем'єр-міністра (Вегревилл) і Богдан Конрой, президент Албертської ради Конгресу Українців Канади (Едмонтон).

Праця продовжуватиметься і далі, коли цієї осені в Україну поїде делегація, щоб спланувати весняну конференцію „Канадсько-українська ділова ініціятива 1998", яка відбудеться у Києві.

Н.Н.

Фонд відбудови собору і монастирів у Києві

За дорученням Президента України Леоніда Кучми і Кабінету Міністрів України, Міністерство Закордонних Справ повідомляє, що голова правління Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини ім. Олеся Гончара П. Тронько звернувся з пропозицією щодо фінансового забезпечення відбудови Успенського собору Києво-Печерської Лаври і Михайлівського Золотоверхого монастиря у Києві за рахунок добровільних внесків та пожертв. Підтримуючи цю ініціятиву, колектив Національного Банку України перерахував згаданому фондові одноденний заробіток. Не виключені й інші форми допомоги.

Фонд просить пожертви спрямовувати за такими банковими реквізитами: ЗКПО — 2165937, розрахунковий рахунок 709900 в ОПЕРУ НБУ, МФО 300001, Всеукраїнському фондові відтворення видатних пам'яток історично-архітектурної спадщини ім. О. Гончара.

Асоціяція Українсько-Американських Адвокатів

На своїй весняній зустрічі 30-31-го та 1-го червня в готелі Радіссон Плаза в Торонто, Асоціяція Українсько-Американських Адвокатів вибрала нову Управу і раду свого товариства.

Б. Походай

Зустріч розпочато товариським бенкетом у п'ятницю, 30-го травня, на котрий були також запрошені члени Асоціяції Канадсько-Українських Юристів і група в той час перебуваючих в Канаді адвокатів з України на чолі з Данилом Кордельчуком, президентом Української Юридичної Колеґії.

У суботу, 31-го травня, програма зустрічі включала доповіді на важливі теми дня, котрі заторкують Україну — поширення НАТО на країни Східньої Европи та стосунки України з НАТО, що її виголосив полковник Мартінсон з Атлантійської ради Канади. З доповіддю про конечну потребу коду етики для адвокатів в Україні та організацію незалежної адвокатури в Україні виступив Д. Кордельчук. У пополудневій програмі брали участь адвокат Мирослав Смородський з Ратерфорду, Н. Дж., про використання інтернету, а Євген Ладна і Мирослав Іванек показували прозірки про трагічні події виселення українців з Лемківщини, Бойківщини, Надсяння, Холмщини і Підляшя, переведені весною 1947 року польським військом. Також виступила група п'ятьох студентів з України, котрі перебувають на стажуванні парляментарної програми в Канаді та поділилися з присутніми своїми переживаннями.

Крім того, в суботу АУАА обговорювала і вирішувала цілий ряд адміністраційних справ своєї організації включно з фінансовим звітом скарбника Богдана Озарука, пляни на відзначення 20-річчя АУАА осінню 1997 року і справу стипендійного фонду.

Того ж дня на пропозицію Номінаційної комісії в складі Андрія Филиповича, Тараса Ґаврика і М. Смородського вибрано нову Управу АУАА до якої увійшли: Богданна Походай — президент, Петро Піддубний — заступник президента, Б. Озарук — касир і Юрій Пазуняк — секретар. До Ради директорів вибрано: Ореста Єйну на голову, а членами стали Гіллярі Кіналь, Біра Кахникевич, Таня Карп'як, Андрій Міхняк і Маркіян Сілецький.

Під час бенкету в суботу, головну доповідь виголосив Чарлз Ловен, президент Корпорації підприємств України в Торонто, котрий позитивно висловився про можливі бизнесові спілкування з Україною та іншими країнами Східньої Европи.

Конференція закінчилась у неділю, 1-го червня, а нова Управа взялася ентузіястично до організації відзначення свого 20-річчя, котре заплановано відсвяткувати у Вашінґтоні в половині листопада.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ при церкві Святого Юра

запрошує вас взяти участь в

Благодарственній Святій Літургії з нагоди

ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ

священства Всечеснішого отця

ПАТРИКІЯ ПЕТРА ПАЩАКА, ЧСВВ

в неділю 28-го вересня 1997 року, о год. 12-ій вполудне

в церкві Святого Юра
при 30 East 7th St., NYC

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ

після Святої Літургії
в залі школи Святого Юра.

Письмові привіти до пропам'ятної книги просимо присилати на адресу:

St. George Jubilee Committee
30 East 7th Street
New York, NY 10003

(Ціла сторінка — $100; 1/2 сторінки — $50)

Привіти приймаються до 6-го вересня ц.р.

Квитки вступу на бенкет в ціні $50, можна набути в канцелярії парафії.

КОМІТЕТ

„Веселий день" — традиційне свято в Чикаґо

Не сумніваюсь, що, прочитавши заголовок цього репортажу знайдеться скептик, який відразу почне заперечувати. Чекайте, скаже він, про яке свято ведете мову? Переглянув всі календарі і нічого подібного не знайшов. То вигадка і даремно дурите нас.

Так, людина ця має рацію, адже дійсно в календарях такого свята не знайдеш, а між тим воно дійсно відбулося, а саме в неділю, 3-го серпня в Чикаґо на відпочинковий базі української громади і носить назву „Веселий день". Влаштували цю традиційну імпрезу керівники кооперативної кредитової каси „Самопоміч" на чолі з її президентом Богданом Ватралем.

І тому цілком закономірно, що я попросив його, людину знану не тільки в нашій столиці, але і далеко за межами Америки, зокрема в Україні, розповісти про це свято.

Богдан Ватраль: „Перш за все варто відзначити, що свято члени кооперативної кредитової каси зустріли новими здобутками. Скажу відверто, нам є чим похвалитися. Це положення можу підтвердити кількома цифрами, які звучать більш переконливо, ніж довгі промови. Так ось, наша установа, до складу якої входить понад 13.000 членів, має сьогодні 200 млн. дол. активу і понад 25 млн. дол. власного капіталу.

А тепер кілька слів про саме свято. Сьогодні на оселі зібралося понад дві тисячі мешканців нашої громади, прийшли вони з родинами, привели з собою дітей і для кожного знайшлися цікаві забави, можливість провести літній день в природі, покупатися в озері, послухати музику, потанцювати. Окрім того, люди мали нагоду зустрітися зі своїми приятелями, керівниками каси, одержати у них відповіді на питання, які їх цікавлять. Принагідно підкреслити, що спілка дає своїм членам кредитові послуги, які допомагають вирішувати життєві проблеми.

Ми можемо гордитися тим, що активно допомагаємо Україні у створенні кредитових спілок, а це сприяє підвищенню матеріяльного рівня людей. Кооперативний рух поширюється в усіх областях, цьому питанню надають великого значення Президент і Уряд України.

Я знаю, що чимало читачів часопису є членами кооперативної кредитової каси і тому, користуючись нагодою, хотів би подякувати їм за підтримку і співпрацю з нашою установою".

З великою приємністю зустрівся я із своїм старим знайомим Омеляном Плешкевичем, якого не без підстав називають архітектом кооперативної каси. Пам'ятаю, як п'ять років тому, після приїзду до Чикаґо, „Свобода" доручила мені підготувати репортаж про діяльність кредитівки і саме тоді я запізнався з О. Плешкевичем, який допоміг виконати редакційне завдання. І ось нова зустріч з почесним президентом кооперативної каси. На моє прохання він поділився своїми враженнями про „Веселий день".

Омелян Плешкевич: „Я добре пам'ятаю початок 50-их років, коли до Америки приїхало багато українців, зокрема до нашого міста. Всі вони потребували допомоги в справі влаштування на новому місці. Йшлося про придбання житла, створення необхідних умов для більш-менш нормального існування. Ця обставина змусила нас створити кредитову кооперацію, яка надавала б дієву допомогу тим, хто її потребував.

Пригадую, що наші початки давалися нелегко, адже була велика конкуренція і нам треба було завоювати довір'я людей, що й допомогло установі швидко зростати. За минулих десять років обсяг активів зріс у десять разів. Такими показниками не кожна фінансова установа може похвалитися.

Що ж до сьогоднішнього „Веселого дня", то змушений сказати, що я щасливий, коли бачу стільки радісних людей, стільки життєвої сили в них, бажання домогтися ще більшого".

Виступає музичний гурт „Джерело", яким керує Богдан Кисіль.

Так відпочивали учасники цього свята.

До мікрофону, володарем якого протягом всього свята був добре знаний в громаді своїми артистичними здібностями Зиновій Маринець, якого величають справжнім майстром гумору, підійшов д-р Іван Лисейко і попросив дозволу звернутися до присутніх з коротким словом.

Іван Лисейко: „Дорогі друзі! З повідомлень газет та телевізії ви знаєте, що окремі області України постраждали від повені. Люди залишилися без даху над головою, загинули посіви, розмило дороги, позносило мости. Я звертаюсь до присутніх з проханням дати допомогу тим, хто постраждав від стихії. Я особисто вношу у фонд допомоги 25 долярів".

На заклик д-ра Лисейка відгукнулося чимало присутніх.

На свято керівники кредитівки запросили чимало гостей. Серед них були керівники громадських організацій, відомі діячі. Назву лише кілька імен: Орест Бараник, Андрій Скиба, Юліян Куляс, консул України в Чикаґо Юрій Лазарев, асистент губернатора стейту Іллиной з етнічних питань Пет Михальська.

П. Михальська охоче поділилася своїми враженнями про свято.

Пет Михальська:

„Я щороку відвідую майже 50 етнічних меншин, що мешкають в нашому місті. Завжди із задоволенням приймаю запрошення українців. Не можу не відзначити, з якою любов'ю ставиться громада до створення своїх музеїв, шкіл, церков. Я мала нагоду брати участь в урочистостях, присвячених завершенню навчального року в українській школі і поздоровила всіх, хто її закінчив.

І сьогодні прийшла на це свято разом із своїм чоловіком, нам дуже подобається тут. Слід відзначити успіх кооперативної каси, яка, маючи на початку свого існування всього 400 дол. виросла у велику фінансову установу, на рахунку якої 200 млн. дол. Для мене було дуже приємним довідатися, що біля половини всіх присутніх на цьому святі є люди, які нещодавно прибули до Америки. Це позитивний фактор, який свідчить про наплив нової сили".

Зустрівши на святі Юліяна Куляса та його дружину, я привітав його з тим, що він представлятиме Чикаґо на світовому форумі українців, який незабаром відбудеться в столиці України.

Юліян Куляс: „Сьогодні для мене радісний день, маю можливість разом з дружиною добре відпочити, а це не часто вдається. Тому ми вдячні організаторам цього прекрасного свята за надану можливість гарно провести вільний час.

Я щасливий, адже був учасником трьох конґресів, які раніше називались конґресами вільних українців, а тепер це буде світовий форум українців всіх континентів, на ньому будуть представлені делеґати із 46 країн. Якщо буде можливість, то виступлю, як не на пленарному, то на панельному засіданні. А повернувшись додому, постараюсь розповісти читачам газети про працю цього історичного конґресу".

Моя розповідь про „Веселий день" була б неповною, якщо б не надав слова людині, яка очолила комітет підготови і проведення цього свята. Йдеться про Павла Олексюка.

Павло Олексюк: „Святові, яке ми відзначаємо, передувала довша підготова. Кожен член комітету мав певні обов'язки і час від часу звітував про їх виконання. І сьогодні не без радости можу сказати, що все задумане здійснилося. Переступивши поріг місця проведення свята, кожен його учасник одержав подарунок: дорослі — парасольки, а їх діти — іграшки. Було забезпечено харчування людей, працювали їдальні, кіоски до того ж торгівля здійснювалася за зниженими цінами. Цілий день грав музичний гурт „Джерело", яким керує Богдан Кисіль.

Багато уваги було приділено дітям, для них влаштовувалися забави, до нас навіть завітав пересувний звіринець.

Почалося свято Службою Божою, яку провів Владика Михаїл Вівчар, а потім кожний зайнявся своїми справами. Ніяких доповідей не виголошувалося, були лише розваги, купання та гарний відпочинок.

Завершилося свято льотерією, під час якої було розіграно 46 грошових виграшів. Найбільший виграш в сумі 1,000 дол. дістався Романові Островському.

Допізна продовжувалося свято і без перебільшення можу сказати, що люди залишилися задоволені 'Веселим днем'".

Я цілком і повністю приєднуюсь до того, що сказав П. Олексюк. Подібні заходи, на мій погляд, повинні влаштовувати всі установи, підприємства, навчальні заклади. Адже подібні відпочинкові свята згуртовують людей, служать певним стимулом зростання поваги до тієї установи.

Будемо сподіватися, що приклад федеральної кооперативної каси „Самопоміч" в Чикаґо знайде своїх послідовників.

Анатолій Гороховський

ПОДЯКА

В дні 27-го червня 1997 р. відійшов від нас назавжди

СВ. П.
д-р прав

ЄВГЕН РОСТИСЛАВ КОТИК

нар. 25-го липня 1914 р. в Гриняві, пов. Косів.

В цих невимовно тяжких хвилинах нашого ненадійного горя ми зазнали багато піддержки від родини, приятелів і знайомих, які усно, телефонічно чи листовно нам співчували і піддержували морально.

Дякуємо парохові церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сиді о. Маріянові Струцеві за уділення тайни Єлеопомазання, за проголошення на обох Службах Божих про смерть нашого незабутнього Євгена, за похоронні відправи і запечатання гробу на цвинтарі.

Під час Парастасу і св. Літургії дякував маестро Василь Гречинський, за що йому щира подяка.

Нашій найближчій родині Любі і Романові Галібеям — сестрі покійного, ми глибоко вдячні за це, що були з нами в шпиталі до останнього віддиху Євгенового туземного життя.

За безконечні телефонічні розмови і цінні поради ми невимовно вдячні нашому кузенові д-рові Любомирові Романкову, які будемо пам'ятати, за несення домовини дякуємо нашому приятелеві Юрієві Навроцькому, сестрінкові д-рові Богданові Галібеєві, кузенові д-рові Любомирові Романкову, рідним інж. Сальвадорові Ґонзалез і його синові Сальвадорові мол. і сестрінкові інж. Юрієві Кухові.

Іванові Цьолко за прощання покійного в останню дорогу від УККА в Джерзі Сиді, приятелеві з молодих літ Миколі Ничаєві за зворушливий спомин ще зі сокальських часів, і нашій давній приятельці - Христині Навроцькій, яка згадала теплими словами Євгена під час тризни і написала до „Свободи" статтю-спомин про нашого незабутнього Ґеня, щира подяка.

Ми глибоко вдячні Зюні Мартинець, яка занялася збіркою на Богословську Семінарію в Рудно.

Сердечно дякуємо всім жертводавцям, які в пам'ять Євгена замовили Служби Божі, прислали квіти та зложили пожертви на Богословську Семінарію в Рудно, дім-музей ім. кард. Йосифа Сліпого і викінчення церкви св. Трійці в Сілвер Спрінґ.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Галібей інж. Роман і мгр Люба, Галібей д-р Зірка, Andretha Joe and Beatriz Manesiotis Lori and Con, Гошовський д-р Борис і Христина, Кравчук д-р Мирон і Ляля, Романків д-р Любомир і Paris Linda and Gary.

СЛУЖБИ БОЖІ:

Родина Бачинських, Гошовська мґр Мирослава (реґр.), Цьолко Іван і Стефанія, Кравченюк інж. Стефан і Дарія Manesiotis Lori and Con (реґр.), Палка родина, Романків д-р Любомир, Кравчук-Велс Наталія, Кецала Лярисса (реґр. похр.)

НА ДІМ-МУЗЕЙ ім. КАРД. ЙОСИФА СЛІПОГО:

100 дол. Балабан інж. Остап і Урсуля.

НА ВИКІНЧЕННЯ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ТРІЙЦІ В СІЛВЕР СПРІНҐ:

50 дол. Кравчук-Велс Наталія.

НА БОГОСЛОВСЬКУ СЕМІНАРІЮ В РУДНО ЗЛОЖИЛИ:

	200 дол.	Кух інж. Юрій і Леся
по	100	Котик Володимира і син Євген, Галібей інж. Роман і мгр Люба, Галібей д-р Зірка (похресниця), Боба інж. Осип і Оля, Кравчук д-р Мирон і Ляля, Кравчук Надя, Кравчук-Ґонзалез Люба з родиною, Мороз Ірина і Ігор, Мрищук Борис, Ірина і Євген -Любомир (похресник), Ничай д-р Степан і Ірина, Ничай Микола, Романків д-р Любомир, Трембіцький д-р Володимир і Ярослава;
	75	Кух інж. Володимир;
по	50	Базарко Наталія, Баранецький д-р Володимир і Христя, Бурачинський д-р Богдан і Мирослава, Вальчук інж. Володимир і Катря, Іванець Парася, Злочовський Северин і Марія, Костюк д-р Іван, Кравчук-Велс Наталія, Макаревич д-р Іван і Наталія, Навроцький Юрій і Христя, Семанишин Марія, Солган Ярослава, Стефанівський д-р Юрій і д-р Люба, Шебунчак д-р Богдан і д-р Софія, Жарський Бил і родина, Сохан Володимир і Неоніля;
	40	Прокоп д-р Мирослав і Люба;
по	30	Плакида Надя, Цьолко Іван і Стефанія;
по	25	Білик Володимир і Галина, Галібей проф. Тарас і Рута, Голубець Христина, Мартинець Зюіна, Савицький мгр Роман і Марта, Стець д-р Марія, Труш Оля, Турянський інж. Іван і Люба, Ференцевич Юрій, Шпирка Володимир і Ґеня, Шевчук Ілля і Марія;
по	20	Бігун інж. Ярослав і Надя, Яворська Осипа, Кахнич Христина з родиною, Мацях Марія і Стефанія, Сахрин Марія;
	15	Бобиляк Олена;
по	10	Колесса Галина, Костів Яніна, Масаковська Ольга, Масаковська Гелен, Пойсляр родина.

Чек на суму 2,895 дол. передано власноручно 3-го серпня 1997 р. високопреподобному о. Митратові Романові Мірчукові — віцеректорові Семінарії в Рудно.

Додатково вислано поштою 20 дол. на адресу о. віцеректора до Філядельфії 14-го серпня 1997 р.

Загальна сума — 2,915 дол.

Нехай Всевишній стократно винагородить вам за ваші щедрі пожертви.

Вдова — ВОЛОДИМИРА і
син — ЄВГЕН

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що 20-го серпня 1997 р. відійшов у вічність на 83-му році життя у Фініксі Арізона наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДЗЯДЗЬО

бл. п.

ОМЕЛЯН КОМАРНИЦЬКИЙ

нар. в Соневицьку Вижнім, район Сколе, Львівська обл., Україна.

кол. довголітній голова Патріярхального Товариства у Фініксі, Арізона.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю 22-го серпня 1997 р. о год. 6-ій веч. в Ґришам Бетані Чапел.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 23-го серпня о год. 9:30 рано з церкви Успення Пресвятої Богородиці.

Залишилися у великому смутку:
дружина — ІРЕНА
донька — НАДІЯ з мужем РОБЕРТОМ МККОННЕЛЛ та дітьми АНДРІЙКОМ і ДІЯННОЮ
син — ОРЕСТ з дружиною ОКСАНОЮ та донечкою КСЕНЕЮ
сестрінок — д-р МИРОН ДУЛИН з дружиною
сестрінка — ЯРОСЛАВА СТРІЛЕЦЬКА з дітьми
свати — ЕЛЛЕН МККОННЕЛЛ та ІРИНА й ЯРОСЛАВ КУРОВИЦЬКІ
та ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Замість квітів родина просить складати датки на Патріярхальний Фонд.

Празник св. Володимира Великого в Ютиці

Українська громада в Ютиці, Н. Й., врочисто відсвяткувала празник св. Володимира Великого, покровителя нашої церкви, ім'я та ікона якого величаються в нашому храмі. В неділю, 27-го липня ц. р., парафіяни католицького і православного віроісповідань з Ютики та околиць зібралися на торжественній Літургії, яку відслужив о. парох Михайло Бундз. Усі парафіяни спільно відспівали Службу Божу і цим звеличали наше торжество в гарно розмальованій церкві. Отець парох М. Бундз виголосив проповідь, надаючи значення прийняття християнства та хрищення Руси-України для нашого народу.

Після Літургії у церкві усі парафіяни та гості перейшли до авдиторії, де відбулася святочна частина. Програмою провадив Іван Федорняк, який привітав священиків, їхніх дружин та гостей і парафіян. У вступному слові він підкреслив, що це торжество св. Володимира врочисто відзначають по всій Україні. Св. Володимир вірою Христовою освітив свій народ і закріпив цю віру. Віру, якої не вдалось знищити ні комуністичному режимові, ні жорстоким переслідуванням в часі польської, німецької та московської окупацій.

Після вступного слова на сцені виступала група молодих і старших парафіян та новоприбулих з України. Під мистецьким керівництвом Оксани Кашицької поставлено інсенізацію „Володимир", у якій зображено прийняття християнства в Україні. Вистава ця пригадала усім присутнім нашу велику історію. Ольга Дерещук виконала український танець, за який була нагороджена гучними оплесками. На закінчення мистецької частини виконавці заспівали зворушливу пісню „Боже, нам Україну збережи".

Після мистецької програми отець парох провів молитву і запросив усіх до обіду, який був смачно приготований і поданий на столи присутнім.

У дальшій частині наш колишній довголітній муж довір'я Ярослав Ликтей виголосив промову про св. Володимира.

Святочні вітання передали також: о. Микола Кривонос — настоятель православної церкви Чесного Хреста, Микола Готман — українська радіопрограма, Марія Кучера — голова Материнського Кружка при осередку СУМА.

На закінчення усім Володимирам і Ольгам відспівали „Многая літа".

Отець парох закінчив свято молитвою та подякою усім, які причинилися до його підготовлення, та всім присутнім.

Іван Федорняк

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСПІШНО ПРОЙШЛИ 22-ГІ УКРАЇНСЬКІ СПОРТОВІ ІГРИЩА МОЛОДІ

Елленвілл, Н. Й., 9-го серпня 1997 р. (О. Твардовський). — Понад 160 юначок і юнаків взяли участь у цьогорічних Українських Спортових Ігрищах Молоді, які пройшли на спортових базах оселі СУМ в Елленвіллі, Н. Й.

Приємно, що цю кількість спортового юнацтва представили дві організації, СУМ і УСВТ „Чорноморська Січ" Нюарк, і рівночасно сумно, що не з'явилося юнацтво інших українських молодечих і спортових організацій. Так і виглядає, що сучасні провідні діячі цих організацій, іґноруючи такого роду спортові імпрези, приспішують кінець свого організованого життя. Хто ж займе місця після їх відходу на відпочинок?

Повертаючись до звітових ігрищ, треба з радістю відзначити, вони пройшли на вищому рівні, юначки й юнаки обидвох організацій виявили велику дозу завзяття і ентузіязму, а рівночасно усі змагання відбувалися в межах спортових правил і товариській атмосфері, не було жодних контроверсій. Чудова погода у великій мірі сприяла намаганням юних алетів добитися якнайкращих осягів.

Негайно після врочистого відкриття — відчитання денного наказу, правил змагань, запалення „вічного" вогню, яким проводив голова Делеґатури УСЦАК-Схід І. Ісаїв та після привіту голови УСЦАК М. Стебельського — розпочалися змаги в легкій атлетиці, що цим разом з огляду на короткий час, були обмежені до індивідуальних бігів в кількох вікових групах.

Подаємо висліди переможців, тих, які здобули золоті, срібні й бронзові нагороди.

Група дівчат 10 років і нижче — 60 метрів:
1. А. Паславська („Ч. Січ"), 2. Х. Мельник („Ч. Січ"), 3. Т. Салей (СУМ).

Група хлопців в тому ж віці
1. М. Салей (СУМ), 2. З. Марієлі („Ч. Січ"), 3. В. Ващенко (СУМ).

Дівчата 11-12 років — 100 метрів
1. К. Ферен (СУМ), 2. А. Олійник („Ч. Січ"), 3. Т. Патко (СУМ).

Хлопці в цьому ж віці
1. Г. Ясінський („Ч. Січ"), 2. М. Макар („Ч. Січ"), 3. Р. Залуцький (СУМ).

Дівчата 13-14 років — 100 метрів
1. Н. Колодій (СУМ), 2. Н. Дубанович („Ч. Січ"), 3. Н. Кудрик (СУМ).

Хлопці в тому ж віці — 100 метрів
1. А. Залуцький (СУМ), 2. А. Ґолонжка (СУМ), 3. Т. Макар („Ч. Січ").

Дівчата 11-12 років — 200 метрів
1. К. Ферен (СУМ), 2. А. Олійник („Ч. Січ"), 3. О. Бибель (СУМ).

Хлопці в цьому ж віці — 200 метрів
1. Г. Ясінський (УСВТ „Ч. Січ"), 2. М. Макар („Ч. Січ"), 3. Р. Залуцький (СУМ).

Дівчата 13-14 років — 200 метрів
1. А. Залуцький (СУМ), 2. А. Ґолонжка (СУМ), 3. Т. Макар („Ч. Січ").

Дівчата 13-14 років — 400 метрів
1. К. Феран (СУМ), 2. Н. Колодій (СУМ), О. Ващенко (СУМ).

Хлопці в цьому ж віці — 400 метрів
1. А. Панас („Ч. Січ"), 2. З. Залуцький (СУМ), 3. Д. Длябога (СУМ).

Хлопці 18 років і нижче — 800 метрів
1. А. Лисович (СУМ), 2. Р. Залуцький (СУМ).

Хлопці 18 років і нижче — 100 метрів
1. А. Панас („Ч. Січ"), 2. О. Залуцький (СУМ), 3. Ю. Салдана („Ч. Січ").

Дівчата в цьому ж віці — 100 метрів
1. У. Татунчак („Ч. Січ"), 2. Т. Чировська (СУМ), 3. І. Приймак („Ч. Січ").

Ці змагання перевели: О. Колодій, І. Ісаїв при співпраці ряду суддів і співробітників.

Слідували тенісові змагання, нагороди в яких здобули:

В групі молодших дівчат
1. Л. Луків („Ч. Січ"), 2. Н. Тетерічук (СУМ).

Дівчата
1. К. Ферел („Ч. Січ"), 2. Ю. Шугла (СУМ).

Молодші юначки
1. О. Колб („Ч. Січ"), 2. К. Коляк (СУМ).

Старші юначки
1. Л. Войнов (СУМ), 2. О. Колб („Ч. Січ").

Молодші хлопці
1. Є. Колб („Ч. Січ"), 2. Р. Дячук („Ч. Січ").

Хлопці
1. Є. Рудавський („Ч. Січ"), 2. О. Голинський (СУМ).

Молодші юнаки
1. Р. Луків („Ч. Січ"), 2. А. Падко (СУМ).

Старші юнаки
1. Д. Колб („Ч. Січ"), 2. В. Сулжинський („Ч. Січ").

Провідником турніру був А. Колб.

ВИСЛІДИ ПЛАВАЦЬКИХ ЗМАГАНЬ (вільний стиль)

Хлопці 10 років і нижче — 25 метрів
1. Д. Фляк („Ч. Січ"), 2. П. Кальба (СУМ), 3. Р. Падуляк (УСВТ „Ч. Січ").

В цій же віковій групі — 50 м.
1. В. Макар („Ч. Січ"), 2. Д. Фляк, Р. Падуляк — обидва „Ч. Січ".

25 метрів горілиць
1. В. Макар („Ч. Січ").

25 м. грудним
1. В. Ващенко (СУМ), 2. П. Клебан (СУМ).

25 м. метелик
1. В. Макар, 2. П. Клебан.

Дівчата 10 років і нижче — 25 м. вільним
1. А. Лащук, 2. Т. Салей, 3. А. Лебедович — усі СУМ.

50 м. вільним
1. А. Паславська („Ч. Січ").

25 м. горілиць
1. А. Паславська, 2. Ф. Лебедович (СУМ), 3. Т. Яворська (СУМ).

25 м. грудним
1. А. Лещук (СУМ), 2. А. Паславська („Ч. Січ"), 3. Х. Благій (СУМ).

Хлопці 11-12 років — 25 м. вільним
1. М. Макар, 2. П. Мицьо, 3. О. Бринзак — усі „Ч. Січ",

50 м. вільним
1. М. Макар, 2. О. Бринзак, 3. Н. Процюк.

25 м. грудним
1. Н. Процюк.

25 м. горілиць
1. Н. Процюк, 2. О. Бринзак.

25 м. метелик
1. М. Макар.

Дівчата 25 м. вільним
1. Х. Лесюк (СУМ), 2. К. Фарел („Ч. Січ"), 3. А. Бубель (СУМ).

50 м. вільним
1. Х. Лесюк (СУМ), 2. К. Фарел („Ч. Січ").

25 м. грілиць
1. Х. Лесюк, 2. К. Фарел, 3. С. Пушка (СУМ).

25 м. грудним
1. Х. Лесюк, К. Фарел.

25 м. горілиць
1. Л. Гаргай (СУМ), 2. К. Фарел, 3. С. Пушка.

25 м. метелик
1. Х. Лесюк (СУМ).

Хлопці 13-14 років — 50 м. вільним
1. Т. Макар („Ч. Січ"), 2. А. Ґолонжка (СУМ).

50 м. горілиць
1. Т. Макар.

50 м. грудним
1. Т. Макар.

100 м. вільним
1. Ю. Левицький.

50 м. метелик
А. Ґалонжка.

Дівчата 13-14 років — 100 м. змінним
1. А. Яворська (СУМ)

50 м. вільним
1. О. Яворська, 2. С. Федорійчук, К. Долак — усі (СУМ).

50 м. горілиць
1. Н. Дубанович („Ч. Січ").

50 м. грудним
1. О. Яворська, 2. К. Долак, 3. С. Федорійчук.

100 м. вільним
1. Н. Дубанович.

Хлопці 15 років і вище — 50 м. вільним
1. Р. Сенів (СУМ).

50 м. горілиць
1. Р. Сенів.

50 м. грудним
1. Р. Сенів, 2. А. Сисович — обидва (СУМ).

Дівчата 15 років і вище — 50 м. вільним
1. М. Фарел („Ч. Січ"), 2. О. Дашавець (СУМ).

50 м. грудним
1. М. Фарел.

100 м. вільним
1. М. Фарел („Ч. Січ").

Плавацькі змагання перевели: Х. Процюк, Л. Бокало, Л. Гуменюк, І. і М. Макар та ряд інших суддів і асистентів.

Після закінчення змагань в індивідуальних ділянках спорту розпочалися баталії в дружинових ділянках — відбиванці і копаному м'ячі. Згідно з вислідами золоті і срібні нагороди здобули: 1. Збірна СУМ (золоті), стрібні „Ч. Січ" в групі юначок. В групі юнаків на усі дружини, золоті медалі здобула дружина УСВТ „Ч. Січ", срібні — збірна СУМ.

Склади золотих медалістів-юначки СУМ: Л. Кий, Л. Войнов, Т. Томашевська, Л. Леськів, Н. Колодій, О. Яворська.

Юнаки „Ч. Січ": А. Панас, Ю. Солдана, Р. Головінський, М. Іваницький, Б. Татунчак, О. Величковський, Д. Колб.

У відбиванковому турнірі, що його перевів І. Рудавський, суддювали д-р Р. Дашавець і В. Рудакевич.

На закінчення програми Ігрищ відбулися цікаві й емоційні змагання копаного м'яча в двох вікових групах. В групі 12 років і нижче в поєдинку між дружинами „Ч. Січ" і збірною СУМ перемогу і золоті медалі здобули юні „січовики" (1:0). В складі переможців виступали: О. Бризнак, П. Мицьо, А. Кохан, З. Морієло, А. Піддубний, В. Піддубний, В. Макар, М. Макар, Д. Фляк, М. Фляк, Д. Паславський, З. Чорний, Н. Процюк, У. Городиська, Г. Ясінський. Тренер Р. Балаш.

В групі старших юнаків і нижче, золоті медалі здобули амбітні сумівці, які перемогли фаворитів „Ч. Січ" — 1:0. В складі переможців виступали: А. Ґолонжка, А. Залуцький, О. Залуцький, Р. Залуцький, М. Реквел, М. Кудрик, Т. Томашевська, С. Коріґен, О. Дашавець, Джонатан, С. Мудрик, М. Ґудзік, Н. Зозуля.

Турніром проводив ланковий УСЦАК — М. Паливода, суддював Р. Балаш.

Після закінчення усіх змагань відбулася офіційна церемонія вручення переможцям медалів і закриття, що його перевели голова Делеґатури УСЦАК-Схід І. Ісаїв і господар Ігрищ д-р Р. Дашавець. Крім згаданих членів проводу Ігрищ, працювали теж з Управи Делеґатури і УСЦАК О. Напора, О. Твардовський, Я. Петрик, Р. Пиндус, В. Тараско, Г. Дашавець від СУМ і ряд інших діячів „Ч. Січі" і СУМ.

У світлу пам'ять Ю. Чайковської

Минає третій рік, як нестало між нами визначної громадської діячки невтомної працівниці і великої патріотки українського народу Юлії Чайковської.

Народилася св. п. Юлія в Галичині 25-го грудня 1901 року, а померла 13-го грудня 1991 року в Дітройті на 91-му році життя. На американську землю приїхала в 1924 році, спочатку до Канади, а згодом до Америки, й поселилася в Дітройті. Тут відразу включилася в організаційне життя нашої громади. Вона була одною з перших засновниць 26-го Відділу Союзу Українок Америки та засновницею 34-го Відділу Українського Золотого Хреста.

Св. п. Ю. Чайковська.

Це був час найбільшої економічної кризи в Америці — депресії, але любов до залишеної батьківщини зміцнювала постанову жінок помагати не тільки своїй Церкві, а і своєму народові. З тих далеких і тяжких часів св. п. Юлія Чайковська залишилася в рядах членок-піонерок активною, займаючи різні пости в своєму 34-му Відділі Українського Золотого Хреста, включно з головством аж до своєї смерти. Була вона людиною великого серця й розуміння потреби служити високим ідеалам допомогової організації УЗХ та сповнена любов'ю, працьовитістю і жертвенністю для Церкви і свого народу.

Залишила по собі четверо дітей, 12 внуків та 33 правнуки.

Валентина Мушинська

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

ВОЛОДИМИР БОЛОННИЙ член УНС Відд. 59-го Т-ва „Українська Січ" в Бриджпорті, Конн. помер 22-го травня 1997 року на 68-му році життя. Нар. 1929 року в селі Погаєвичі, Дрогобицького повіту, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію з дому Матушевську; три дочки Наталку Яковів з мужем, Олю Гатцівасіліядіс з мужем і Анну Болонний; шість внуків, брата Петра, сестру Марію Сливінську та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 24-го травня 1997 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Стратфорді, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!

Тарас Сливінський, секр.

МАРІЯ РІЗНИК член УНС Відд. 102-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо померла 3-го травня 1997 року на 84-му році життя. Нар. 25-го вересня 1912 року. Членом УНС стала 1956 року. Залишила у смутку Володимира Кавку, Ігоря Яцкевича з родинами, Володимиру Шутер з родиною в Україні, братову Евгенію Яцкевич в Україні, Таню Беднарську з родиною в Канаді і Ярополка Яцкевича з родиною в Україні. Похорон відбувся 7-го травня 1997 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Микола Бобечко, секр.